

สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1

The Condition of Self Discipline Management Under Primary Buriram Educational Service Area Office 1

แดง ชื่นในจิตร¹ โกวิท วัชรินทรางกูร²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Buriram25582015@gmail.com

²อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Kovitbru@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู 308 คน ได้จากการสุ่มประชากรโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ อย่างมีสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ แบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีการเป็นของเซฟเฟ่

สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง ตามความคิดเห็นของครูจำแนกขนาดโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการดำเนินงาน ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน ด้านความประพฤติของนักเรียน พฤติกรรมของครูที่แสดงความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง

ABSTRACT

The purpose this research was to study the state of self-discipline management under Primary Educational Service Area Office 1 classified by the proportion of schools sizes. The sample in this study consisted of 308 teachers specified by Krejcie and Morgan's table and selected by stratified random sampling method. The instrument in this study was a questionnaire with the reliability of 0.95 divided into three part 1 for a checklist and part 2 for a 5-rating scale and part 3 for the open-ended question The collected data were analyzed by frequency percentage mean and standard deviation t-test one-way ANOVA and Scheffe stest classified by schools sizes, teachers' opinions. The results reveal that the state of self-discipline management under Primary Educational Service Area Office 1 were overall significantly-different at the statistical level of .05. Taking each aspect into consideration it was found that the aspects of work planning activities of teachers and students and teachers behavior of self-discipline classified by educational background were significantly different at the statistical level of .05. while other aspects were not different.

Keywords: The Condition of Self Discipline Management Under Primary

1. บทนำ

การบริหารงานใดๆ ก็ตามเป็นที่ยอมรับกันว่า สภาพการบริหารงานบุคคลเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้เพราะว่าตามหลักทั่วไปในการบริหารงานนั้น แม้จะมีงบประมาณให้เพียงพอเพียง มีการจัดองค์การสภาพบริหารที่ดี มีวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพียงพร้อม แต่ถ้าผู้ปฏิบัติงานไม่มีความรู้ ความสามารถ ไม่ประพฤติปฏิบัติอยู่ในระเบียบวินัยอันดีแล้ว ก็ยากที่การบริหารจะบรรลุความมุ่งหมาย ดังนั้นการบริหารงานบุคคลในระบบราชการจึงได้ถือระเบียบวินัยเป็นเครื่องมือในการควบคุมประพฤติบุคลากร ทั้งนี้วินัยของข้าราชการจะช่วยเพิ่มพลังการทำงานของข้าราชการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และข้าราชการก็จะได้ประสิทธิยิ่งขึ้นด้วย ดังพระราชโองการของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระราชทานพระราชโองการในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานบันราชภัฏ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร วันพุธที่ 12 กุมภาพันธ์ 2540 ความว่า วินัย คือ สิ่งที่ทำให้ทุกคนที่อยู่ร่วมกันในสังคมบ้านเมือง และประเทศชาติยึดถือปฏิบัติ เพื่อความสงบเรียบร้อย จึงมีพระราชประสงค์ที่จะให้มีการประพฤติปฏิบัติอย่างเคร่งครัดจริงจัง การที่บุคคลอยู่ร่วมกันในสังคม ได้อย่างสงบสุขนั้น จำเป็นที่แต่ละคนจะต้องมีวินัยที่ดี คือตั้งใจและเต็มใจปฏิบัติตามระเบียบและแบบแผนที่ดีของสังคม จึงควรปฏิบัติตนเป็นคนมีระเบียบวินัย ทั้งในความคิดและการกระทำ เป็นปัจจัยส่งเสริมให้บุคคลเป็นที่นิยมเด่นชัดและเกื้อกูลแก่การปฏิบัติกิจการงาน รวมทั้งทำให้สังคมมีความสุขสงบน่าอยู่ (โอภาส เสวีกุล. 2548 : ไม่มีเลขหน้า) ประเสริฐ แวนจันทร์. (2556 : 1) ที่มี

ความเห็นว่าคุณภาพปัญหาในสังคมไทยว่าสถานการณ์ของสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าของยุคเทคโนโลยีสารสนเทศวิทยาการด้านคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในทุกด้านและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศจากภาคเกษตรกรรมเป็นภาคบริการและอุตสาหกรรมส่งผลให้พฤติกรรมของคนในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากสังคมชนบทที่มีความช่วยเหลือเกื้อกูลกันมานานเป็นสังคมเมืองที่ต่างคนต่างอยู่ไม่มีความผูกพันกันการอพยพโยกย้ายถิ่นไปทำงานต่างจังหวัดการหย่าร้างการที่พ่อแม่เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมทำให้ครอบครัวขาดความอบอุ่นผู้ปกครองไม่มีเวลาเอาใจใส่ดูแลอบรมสั่งสอนเด็กเท่าที่ควรเด็กนักเรียนบางส่วนก็รับเอาวัฒนธรรมต่างชาติที่ไม่เหมาะสมมาใช้ในการดำรงชีวิตมีผลทำให้ชุมชนขาดความเข้มแข็งเมื่อสังคมมีปัญหาทำให้ความเห็นใจและเอื้ออาทรต่อกันมีน้อยลงประกอบกับบางโรงเรียนมีบรรยากาศที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนไม่ดีซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางด้านความมีระเบียบวินัยของนักเรียนทุกระดับชั้น

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นกรอบในการบริหารและการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาคนไทยให้มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคมสามารถพัฒนาตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 หน้า 4-7) นอกเหนือจากภารกิจจัดการเรียนการสอนให้มีความรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้วโรงเรียนยังมีหน้าที่สำคัญในการปลุกฝังแนวทางปฏิบัติให้แก่นักเรียนให้มีการปรับตัวที่ดี ดูแล ป้องกันและควบคุมแก้ไข พฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำคัญของนักเรียน ซึ่งช่วยให้สามารถลดปัญหาพฤติกรรมในด้านความประพฤติของนักเรียนได้ กฎข้อบังคับระเบียบต่างๆ ตลอดจนวินัยในโรงเรียนได้กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม และพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีของนักเรียนให้ควบคุมตนเองและปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกาของสังคมได้อย่างเหมาะสมเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและส่วนรวม จากปัญหาการขาดระเบียบวินัยของนักเรียนดังกล่าวมาแล้วนั้นสมควรที่จะต้องมี การแก้ไขโดยเร่งด่วนและบุคคลที่มีความสำคัญในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหารื่องนี้ได้มากก็คือครูทั้งนี้เพราะครูมีหน้าที่โดยตรงในการสอนและอบรมเยาวชนที่เป็นนักเรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยและเป็นคนดีของสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนที่เป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาที่เป็นช่วงวัยรุ่นนี้เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตนั้นควรเป็นกลุ่มนักเรียนที่ควรจะได้รับดูแลเอาใจใส่ทางด้านระเบียบวินัยให้มากดังที่ (ศรีกุล ยอดชุมภู, 2554 หน้า 2) เห็นว่าครูนอกจากจะมีบทบาทในด้านการสอนการถ่ายทอดวิชาความรู้แล้วครูยังต้องส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมรู้จักเคารพกฎหมายรู้จักหน้าที่มีระเบียบวินัยมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคมในฐานะที่นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและจะเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการสร้างสรรค์สังคมตั้งแต่ระดับครอบครัวไปจนถึงระดับประเทศชาติในอนาคตสอดคล้องกับ (วันเพ็ญวรรณโกมล, 2554 หน้า 305) ที่เห็นว่าหน้าที่และความสำคัญของครูว่าจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมที่ส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมอาทิเช่นการขาดระเบียบวินัยในตนเองของเด็กและเยาวชนจึงเป็นหน้าที่ของครูที่ต้องรับภาระหน้าที่ที่สูงกว่าครูสายวิชาอื่นคือนอกจากจะมีภาระหน้าที่โดยตรงแล้วยังต้องรับหน้าที่ด้านการปลุกฝังและส่งเสริมนักเรียนเป็นพลเมืองดีมีระเบียบวินัยในตนเองมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงามอีกด้วยเพราะเป้าหมายหลักของวิชาคือการพัฒนาและส่งเสริมเยาวชนให้

เป็นพลเมืองดีมีระเบียบวินัยมีความรับผิดชอบรู้จักเคารพกฎระเบียบของโรงเรียนและสังคมตั้งนั้นครู นอกจากจะต้องมีด้านการสอนวิชาความรู้แล้วยังต้องส่งเสริมเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีมีระเบียบวินัยมีคุณธรรมจริยธรรมจึงควรแสดงบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน จากความเห็นดังได้กล่าวมาข้างต้นแล้วย่อมแสดงถึงบทบาทของครูที่จะต้องส่งเสริมเพื่อให้เกิดความมีระเบียบวินัยในตนเองแก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ที่เป็นเยาวชนวัยรุ่นเช่นการที่นักเรียนขาดความมีระเบียบวินัยในการเข้าชั้นเรียนการร่วมกิจกรรมและ การแต่งเครื่องแบบนักเรียนให้ถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน เป็นต้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2,299 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 308 คน ประกอบด้วย คือ ครู จำนวน 308 คนแล้วทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยมีรายละเอียด ดังนี้ แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่มย่อยประกอบด้วย ครูที่มีวุฒิปริญญาตรี และครูที่มีวุฒิสูงกว่าวุฒิปริญญาตรี ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยลักษณะแบ่งชั้น (Stratified) แบ่งสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ออกเป็น 3 กลุ่มย่อย ตามขนาดของโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยลักษณะแบ่งชั้น ทำการสุ่มกลุ่มครูให้กระจายไปตามขนาดของโรงเรียน ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ 1) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับวุฒิการศึกษาและขนาดโรงเรียน 2) เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามกฎกระทรวงโดยสังเคราะห์เป็น 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการวางแผนดำเนินงาน ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน ด้านความประพฤติของนักเรียน ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง และด้านพฤติกรรมของครูถึงความมีวินัยในตนเอง 3) เป็นคำถามปลายเปิด (Open – ended Form)

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสาร งานวิทยานิพนธ์ สร้างข้อคำถามของแบบสอบถามตามคำนิยามศัพท์เฉพาะให้ครอบคลุมตามกฎกระทรวงโดยสังเคราะห์เป็น 6 ด้าน 2) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้างและภาษา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ถูกต้องและ

ครอบคลุม 3) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 4) นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อความกับคำนิยามศัพท์เฉพาะ ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย 5) นำแบบสอบถามจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมา 6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับสถานศึกษาและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 30 คน 7) หาค่าอำนาจจำแนก โดยการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็นรายข้อหาค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อ ทั้งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ ทดสอบความแตกต่างโดยใช้ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือ ถ้าค่า t มีค่า 1.75 ขึ้นไป ถือว่ามีอำนาจจำแนกสูงอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ ผลปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.21 – 8.66 8) นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ในข้อ 7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค Cronbach ผลปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่น 0.95

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นตารางประกอบการบรรยาย ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเปรียบเทียบสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent) และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe' Method) วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเป็นประเด็นเดียวกัน แจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้
ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	308	100
1. วุฒิการศึกษา		
1.1 ปริญญาตรี	201	65.3
1.2 สูงกว่าปริญญาตรี	107	34.7
2. ขนาดโรงเรียน		
2.1 ขนาดเล็ก	62	20.1
2.2 ขนาดกลาง	206	66.9
2.3 ขนาดใหญ่	40	13.0

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 308 คน เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 65.3 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 20.1 ขนาดกลาง จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 66.9 และขนาดใหญ่ จำนวน 40 คน คิดเป็น ร้อยละ 13.0

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารครู	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	อันดับที่
ด้านการวางแผนดำเนินงาน	4.31	0.44	มาก	3
ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน	4.19	0.46	มาก	5
ด้านกิจกรรมครูกับเรียน	4.34	0.45	มาก	2
ด้านความพอดีของนักเรียน	4.23	0.48	มาก	4
ด้านพฤติกรรมของนักเรียน	4.18	0.47	มาก	6
ด้านพฤติกรรมของครู	4.35	0.46	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.31	0.44	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) และอยู่ในระดับมาก 5 ด้านโดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยด้านสูงไปหาลดได้ดังนี้ ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.34$) ด้านการวางแผนดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.31$) ด้านพฤติกรรมของนักเรียน ($\bar{X} = 4.23$) ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน ($\bar{X} = 4.19$) และด้านพฤติกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน ($\bar{X} = 4.18$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารครู	วุฒิการศึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการวางแผนการดำเนินงาน	4.31	0.44	1.95
2. ด้านกิจกรรมวินัยตนเองของนักเรียน	4.19	0.46	0.31
3. ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน	4.34	0.45	0.99

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สภาพการบริหารครู	วุฒิการศึกษา		t
	$\bar{X}$	S.D.	
4. ด้านความประพฤติของนักเรียน	4.23	0.32	2.68*
5. ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง	4.18	0.47	1.68
6. ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง	4.35	0.46	1.66
รวม	4.27	0.38	1.66

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง จำแนกวุฒิการศึกษา โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านความประพฤติของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารครู	ขนาดสถานศึกษา						F
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการวางแผนการดำเนินงาน	4.29	0.35	4.36	0.49	4.13	0.23	4.63*
2. ด้านกิจกรรมวินัยตนเองของนักเรียน	4.18	0.38	4.22	0.50	4.10	0.23	1.00
3. ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน	4.22	0.42	4.44	0.46	4.08	0.26	14.75*
4. ด้านความประพฤติของนักเรียน	4.17	0.40	4.28	0.53	4.07	0.23	3.97*
5. พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง	4.26	0.37	4.16	0.52	4.12	0.28	1.22
6. พฤติกรรมของครูที่แสดงที่แสดงความมีวินัยในตนเอง	4.23	0.42	4.42	0.48	4.17	0.22	7.85*
รวม	4.22	0.32	4.31	0.42	4.11	0.14	5.27*

จากตารางที่ 4 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีประเด็นที่ค้นพบที่น่าสนใจจะเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลดังนี้

5.1 จากการศึกษาสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 สามารถอภิปรายผลดังนี้

5.1.1 สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านการวางแผนดำเนินงาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการวางแผนดำเนินงาน โดยข้อที่มีเฉลี่ย รองลงมา ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ องค์การภายนอกสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงใน 4 ด้านคือด้านการบริหารด้านวิชาการด้านการบริหารงบประมาณด้านการบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไปสรุปพอสังเขปได้ดังนี้ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2543 หน้า 82-84)

5.1.2 สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเป็นระเบียบในการแต่งกาย โดยข้อที่มีเฉลี่ย รองลงมา ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม สอดคล้องกับ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึงกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาให้รู้จักตนเองเพื่อการค้นพบศักยภาพของตนเองและพัฒนาให้เต็มศักยภาพ และมุ่งเน้นการส่งเสริมด้านระเบียบวินัยที่ความรับผิดชอบ การบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่ชุมชน สังคมและประเทศชาติ (กรมวิชาการ, 2547 หน้า 9)

5.1.3 สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ครูมีการอบรมเรื่องวินัยหน้าแถวช่วงเช้าหลังเคารพธงชาติ โดยข้อที่มีเฉลี่ย รองลงมา ครูมีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ครูจัดกิจกรรมการเชิญวิทยากรภายนอกมาฝึกอบรมเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

5.1.4 สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 ด้านความประพฤติของนักเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้กำลังใจนักเรียนมีความประพฤติดี โดยข้อที่มีเฉลี่ย รองลงมา คือ ที่จัดสภาพแวดล้อมที่ดี เกื้อกูลต่อการปลูกฝังวินัย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ สรุปผลการจัดกิจกรรมพัฒนาความประพฤติของนักเรียนเป็นรายปี

5.1.5 สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 1 ด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตรงต่อเวลา โดยข้อที่มีเฉลี่ย รองลงมา คือ

การแต่งกายสะอาด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความมีน้ำใจ สอดคล้องกับ (มนุษย์ นิลุบล ทิวากร , 2558 หน้า 3) กล่าวถึงลักษณะของผู้มีวินัยในตนเองว่าต้องเป็นผู้ที่ทำงานสิ่งใดจะไม่ปล่อยค้างไว้ เหมือนดินพอกหางหมูซึ่งมีแต่จะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ และถ่วงหมู่ให้กินอยู่หลับนอนไม่เป็นสุขฉันทัดฉัน นั้นการปล่อยให้การงานทั้งค้างไว้ก็มีแต่จะเพิ่มมากขึ้นและถ่วงความเจริญก้าวหน้าทั้งของตนเองและหมู่คณะด้วย

5.1.6 สภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต1 ด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงความมีวินัยในตนเอง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โดยข้อที่มีเฉลี่ย รองลงมา คือ การแต่งกาย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ให้ความสนใจและไปเยี่ยมเยียน เมื่อครูเจ็บป่วย สอดคล้องกับ (สิทธิธ คำสุวรรณ, 2541 หน้า 12) ได้กล่าวว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคล ในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังโดยเกิดจากการสำนึกขึ้นมาเองทั้งนี้จะต้องไม่กระทำการใดๆ อันจะเกิดความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคตจะต้องก่อให้เกิดความเจริญต่อตนเองและผู้อื่นโดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคม

5.2 การเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ปริญญาตรี 201 คน สูงกว่า ปริญญาตรี 107 คน ผู้วิจัยอภิปรายผลดังนี้

5.2.1 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.3 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับความคาดหวังสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวนผู้เสนอแนะมากที่สุด

เกี่ยวกับความเป็นระเบียบในการแต่งกาย ควรทำตามกฎกระทรวงที่กำหนดไว้ระเบียบวินัยในการแต่งกายเป็นประโยชน์สูงสุด เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของคนทั้งประเทศ

6. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 และเปรียบเทียบสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 308 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เมื่อพิจารณาในรายด้าน นำเสนอค่าเฉลี่ยสูงสุด และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนี้

6.1 การศึกษาสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับมากและเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านพฤติกรรมครูที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง ด้านกิจกรรมครูกับนักเรียน ด้านการวางแผนดำเนินงาน ด้านความประพฤติของนักเรียน ด้านกิจกรรมวินัยในตนเองของนักเรียน และด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงถึงความมีวินัยในตนเอง

6.2 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและขนาดโรงเรียน พบว่า

6.3 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.4 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารความมีวินัยในตนเองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยประเด็นที่มีผู้เสนอมากที่สุดคือ ความเป็นระเบียบในการแต่งกาย รองลงมาคือ การรักษาความสะอาดในสถานศึกษา

7. ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อนิสัยทางการเรียนของนักเรียน
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยใดบ้างความประพฤติของนักเรียน
3. ควรแก้ไขตามกฎหมายกระทรวงที่กำหนดไว้เพื่อเป็นแนวทางสืบต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). เอกสารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

กองวิจัยทางการศึกษา. (2542). การสังเคราะห์รูปแบบ การพัฒนาศักยภาพเด็กไทยด้านความรับผิดชอบการมีวินัยในตนเอง. กรุงเทพฯ : กองการวิจัยทางการศึกษา

กรมวิชาการ. (2552). เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

นลินี นุศย์จิตตะ. (2553). แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
- ปราณี ตั้งใจดี. (2550). การสร้างแบบสังเกตคุณธรรมด้านความใฝ่รู้ความมีวินัยความอดทนและ การตรงต่อเวลาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร การศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พระธรรมปิฎก. (ป.อ.ปยุตโต) (2551). วินัยเรื่องใหญ่กว่าที่คิด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว
- ศรีกุล ยอดชุมภู. (2554). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อบทบาทของครูระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นในโรงเรียนเอกชนอำเภอเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร การศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Fiedler, F.E. (1967). A Theory of Leadership Effectiveness. New York : McGraw-Hill.
- Ginger, R.W. (2004). Middle and High School Principals knowledge of Discipline Provisions of the Individuals with Disabilities Education Act in the upper East Tennessee . Region. (online). East Tennessee State University. Available URL : <http://www.lib.umi.com/dissertations/>
- Enciso, R.P. (2001). "Parentptions of Student Discipline : Viewpoints of Student , Teacher , and Administrators", *Mastracts International*. 961-A